

Film, reklam ve tiyatro setlerine telefonla çağrılmak suretiyle icra edilen makyöz ve makyörlük faaliyetinin serbest meslek faaliyeti mi, ticari faaliyet mi olduğu, söz konusu faaliyetin icrasında defter belge düzeni hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	11395140-105[VUK1-22201]-E.322860
Tarih	31.12.2019

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[VUK1-22201]-E.322860

31.03.2020

Konu : Makyöz ve Makyörlük Faaliyetinin Vergilendirilmesi.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden; 15/7/2013 tarihinden itibaren ikametgah adresinizde makyöz ve makyörlük faaliyetinde bulunduğunuz, faaliyetinizi film, reklam ve tiyatro

setlerine telefonla çağrılmak suretiyle icra ettiğinizi belirterek, söz konusu faaliyet konusunun işletme defteri mi yoksa serbest meslek defteri mi tutmayı gerektirdiği hususunda Başkanlığımızdan görüş talebinde bulunduğunuz anlaşılmıştır.

I- GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

- 37 nci maddesinde; "*Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazançtır.*",
- 65 inci maddesinde; "*Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.*

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır.",

- 66 ncı maddesinin birinci fıkrasında; "*Serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenler, serbest meslek erbabıdır. Serbest meslek faaliyetinin yanında meslekten başka bir iş veya görev ile devamlı olarak uğraşılması bu vasfı değiştirmez.*"

hükümlerine yer verilmiştir.

Diğer taraftan, konu ile ilgili olarak yayımlanan 221 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "*Serbest Meslek Faaliyeti-Serbest Meslek Erbabı*" başlıklı bölümünde konuyla ilgili ayrıntılı açıklamalara yer verilmiştir.

Bir faaliyetin serbest meslek faaliyeti olup olmadığı, faaliyetin;

- Sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanması,
- Bir işverene bağlı olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılması,
- Devamlı olması,

unsurlarını taşıyıp taşımadığına bağlı bulunmaktadır.

Bu unsurlar, bir taraftan serbest meslek kazancı ile ticari kazanç, öte yandan serbest meslek kazancı ile ücret ilişkisinin sınırlarını belirlemektedir. Ayrıca, faaliyetin devamlı olması özelliği de serbest meslek faaliyetini, arızı olarak yapılan serbest meslek faaliyetinden ayırmaktadır.

Serbest meslek faaliyetinde ana unsur, faaliyetin sermayeden ziyade kişisel çalışmaya, ilmi veya mesleki bilgi ve ihtisasa dayanmasıdır. Bu unsur, serbest meslek faaliyetini ticari faaliyetten ayıran en önemli özellik olup, söz konusu faaliyetlerden elde edilen kazançların daha çok emek ürünü olduğunu

göstermektedir. Serbest meslek faaliyetinde yalnızca emeğe dayanan organizasyon yeterli olmadığı gibi, aynı zamanda geliri doğuran emeğin, ilmi veya mesleki bilgi ve ihtisasa dayanması koşulu da aranmaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre; organizasyon kapsamında yaptığınız makyözlük ve makyörlük faaliyetinin tam anlamıyla ilmi veya mesleki bilgi ve ihtisasa dayanmaması nedeniyle, elde ettiğiniz gelirin serbest meslek kazancı olarak değil, ticari kazanç hükümlerine göre vergilendirilmesi gerekmektedir.

II- VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

213 sayılı Vergi Usul Kanunu uygulamasında mükelleflerin ödevlerine ilişkin hükümler, aynı Kanunun ikinci kitabında (153 ve müteakip maddelerinde) yer almakta olup, söz konusu maddelerde düzenlenen ödevlerin (bildirim, defter tutma, kayıt nizamı, defter tasdiki, belge düzeni, muhafaza ve ibraz) öngörülen usul ve esaslar dahilinde yükümlüler tarafından yerine getirilmesi, aksi halde mezkûr Kanunun ilgili ceza hükümleri çerçevesinde ilgililer hakkında işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, mezkûr Kanunun 176 ila 181 inci maddelerinde defter tutma bakımından tüccarlara ilişkin hükümlere yer verilmiş olup, bu kapsamda 176 ncı maddesinde tüccarların defter tutmak bakımından iki sınıfa ayrıldığı, I inci sınıf tüccarların bilanço esasına göre, II nci sınıf tüccarların işletme hesabı esasına göre defter tutacağı; 177 nci maddesinde kimlerin birinci sınıf tüccar, 178 inci maddesinde de kimlerin ikinci sınıf tüccar sayılacağı ile aynı maddede yeniden işe başlayan tüccarların yıllık iş hacimlerine göre sınıflandırılınca kadar II nci sınıf tüccar gibi hareket edebileceği; 179 ila 181 inci maddelerinde, defter tutma bakımından sınıf değişikliğinin söz konusu olacağı durumlar hüküm altına alınmıştır. Aynı Kanunun 182 nci ve müteakip maddelerinde de bilanço ve işletme esasına göre defter tutmaya ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

Yine aynı Kanunun 227 nci maddesinde, *"Bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir."* hükmü yer almakta olup, söz konusu kayıtların ise, esas itibarıyla, aynı Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde düzenlenen veya Bakanlığımıza verilen yetkiye dayanılarak düzenlenmesi uygun görülen belgelerden uygun olanı ile tevsik edilmesi gerekmektedir.

Buna göre, organizasyon kapsamında yaptığınız makyözlük ve makyörlük faaliyetinden elde edilen kazanç Gelir Vergisi Kanunu uygulamasında ticari kazanç kapsamında değerlendirildiğinden, Vergi Usul Kanunu uygulamasında ticaret erbabı olarak defter ve belge düzeni başta olmak üzere mükellefin ödevlerine ilişkin hükümlere riayet etmiş olmanız icap etmektedir.

Dolayısıyla, mezkûr Kanun hükümleri dahilinde, tabi olduğunuz tüccar sınıfına göre, bilanço veya işletme esasına göre defter tutmanız ve söz konusu faaliyetiniz kapsamında gerçekleştirdiğiniz mal teslimi ve

hizmet ifalarına ilişkin olarak, genel hükümler çerçevesinde fatura veya fatura yerine geçen belge düzenlemeniz gerekmektedir.

Bunun yanı sıra, Kanunda öngörülen ödevlere ilişkin hükümlere riayet edilmemiş olması halinde, aynı Kanunun ilgili ceza hükümleri çerçevesinde işlem tesis edileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 17.09.2026